

Jiří Vyvadil: Ne Rusko je v izolaci, v izolaci je celý kolektivní Západ

infokuryr.cz/n/2023/07/25/jiri-vyvadil-ne-rusko-je-v-izolaci-v-izolaci-je-cely-kolektivni-zapad

kuryr

25. července 2023



Naše média lžou, tak jako lhala před rokem 1989 a připusťme, že hlavní lži podávané buď otevřeně jako lži a nebo ve formě zamlčování pravdy se týkají především ve vztahu ke konfliktu na Ukrajině v tom, že Západ nutí ostatní země, tj. země Latinské Ameriky či Afriky, aby všeho nechali a povinně se podíleli na odsouzení „ruské agrese“. Nuže nedaří se jim tyto země zlomit

a USA i EU jsou jako známý Jakešův kůl v plotě. V dnešním článku předkládám podrobný popis propagandistického selhání ve vztahu k Africe, v příštím si probereme debaku EU při jednání se zeměmi Latinské Ameriky.

Jak Afrika překvapila Západ během války na Ukrajině.

Ted Snider, The National Interest, 8. července 2023

20. března se ruský prezident Vladimir Putin setkal v Moskvě s čínským prezidentem Xi Jinpingem. Setkání, na kterém oba vůdci “znovu potvrdili zvláštní povahu rusko-čínského partnerství”, může být klíčovým momentem při vzniku nového multipolárního světa, který zpochybňuje americkou hegemonii.

Ale zatímco Spojené státy a jejich evropští partneři sledovali a obávali se setkání se Xi, Putin byl zaneprázdněn pendlováním mezi touto schůzkou a konferencí, které se zúčastnili zástupci více než čtyřiceti afrických zemí. Konference nesla název Rusko-Afrika v multipolárním světě.

Africká reakce na válku na Ukrajině Spojené státy překvapila. Hojně navštívená konference ukázala, že africké země navzdory válce neopouštějí Rusko. Ani jedna země v Africe se nepřipojila k americkým sankcím proti Rusku a dominantním postojem kontinentu je neutralita. Spojené státy očekávaly silnou podporu z Afriky a silné odsouzení Ruska. Místo toho viděla neutralitu od většiny, nedostatek odsouzení Ruska od mnoha a vinu kladenou na Spojené státy a NATO u několika z nich.

Na konferenci v Moskvě byl Putin vřele přivítán delegáty. Putin označil konferenci za “důležitou v kontextu pokračujícího rozvoje mnohostranné spolupráce Ruska se zeměmi afrického kontinentu” a řekl: “Partnerství mezi Ruskem a africkými zeměmi získalo další dynamiku a dosahuje zcela nové úrovně.” Slíbil, že

Rusko “vždy považovalo a bude považovat spolupráci s africkými státy za prioritu”. **Tón byl velmi odlišný od toho, co Afrika slyší ze Spojených států a Evropy. Efekt byl také velmi odlišný.**

Zástupci mnoha afrických zemí, kteří se zúčastnili konference o Rusku a Africe v multipolárním světě, se připojili k Putinovi ve výzvě k vytvoření nového světa. Zástupci z Jižní Afriky a Konga uvedli, že jejich země podporují multipolární svět, stejně jako zástupci z Beninu, Burkiny Faso, Guiney, Guiney-Bissau, Zimbabwe, Mali a dalších.

“K překvapení Spojených států,” řekl mi Alden Young, profesor afroamerických studií na UCLA, “Putin nachází vnímavé publikum, když mluví o multipolaritě v Africe.” Říká, že tato myšlenka “rezonuje nezávisle na Rusku”. **Africké země si uvědomují, že americká hegemonie může být stejně snadno použita jako zbraň proti nim.**



V Africe panuje hluboká nespokojenost s unipolaritou. Young říká, že africké státy se cítí “marginalizovány” a že jsou “frustrovány svou neschopností mít větší hlas v mezinárodních organizacích”. Jak Jižní Afrika viděla v případě BRICS vedených Ruskem a Čínou, snad jediné významné mezinárodní organizace, v níž má africká země rovnocenný hlas, multipolarita nabízí alternativu.

Konference Rusko-Afrika v multipolárním světě byla přípravou na druhý summit Rusko-Afrika, který se bude konat počínaje 27. červencem červenci v Rusku. Olayinka Ajala, docentka politiky a mezinárodních vztahů na Leeds Beckett University, mi řekla, že “hlavním cílem Ruska a Číny je v tuto chvíli přimět africké země, aby podpořily navrhovanou měnu BRICS, a to bude hlavním tématem

nadcházející konference.” Dodal: “S populací více než 1,7 miliardy, pokud Rusko a Čína budou schopny přesvědčit africké země o potřebě zbavit se dolaru, bude to obrovská rána pro Spojené státy.” Osvobození od hegemonie amerického dolaru je mechanismem pro osvobození od americké hegemonie v unipolárním světě.

Nová koncepce ruské zahraniční politiky, zveřejněná v březnu, slibuje, že Rusko “stojí v solidaritě s Afrikou v její touze obsadit významnější místo ve světě a odstranit nerovnost způsobenou “neokoloniální politikou některých rozvinutých států”. Moskva je připravena podpořit suverenitu a nezávislost afrických národů, a to i prostřednictvím bezpečnostní pomoci, obchodu a investic.”

“Rusko,” říká Young, “má prst na tepu a reaguje na požadavky, které jsou populární v drtivé většině světa. Bidenova administrativa byla mimo realitu: mysleli si, že neexistují stížnosti.”

Africkou odpovědí na neutralitu není to, že kontinent odmítne zaujmout postoj. Je to mocný nový postoj, že si nemusíte vybírat stranu ve světě, kde můžete spolupracovat s mnoha póly, ve světě, kde nemusíte zaostávat za Spojenými státy v unipolárním světě nebo volit mezi bloky v nové studené válce.

Spojené státy vyvíjely intenzivní tlak na Afriku, aby podpořila sankce vedené USA. Americká velvyslankyně při OSN Linda Thomas-Greenfieldová řekla africkým zemím, že “pokud se země rozhodne spolupracovat s Ruskem, kde jsou sankce, pak tyto sankce porušuje.” Varovala je, že pokud tyto sankce poruší, “mají šanci, že proti nim budou podniknuty kroky”. **Nicméně ani jedna africká země nevalila sankce na Rusko. Její hrozba měla opačný účinek, řekla mi Ajala: “Neudělala nic jiného, než posílila odhodlání afrických zemí zůstat vzdorné ve svém postoji.”**

Ajala hlásí, že jihoafrický prezident Cyril Ramaphosa řekl, že “jeho země byla pod tlakem, aby zaujala ‘velmi nepřátelský postoj vůči Rusku’”. Ramaphosa nejenže tento tlak odrazil a místo toho trval na jednáních, ale obvinil Spojené státy a NATO. Jihoafrickému parlamentu řekl, že “válce se dalo zabránit, kdyby NATO v průběhu let dbalo varování svých vlastních vůdců a představitelů, že jeho expanze na východ povede k větší, nikoliv menší nestabilitě v regionu.”

V červenci 2022 americký ministr zahraničí Antony Blinken odcestoval do Jižní Afriky, aby varoval Pretorii před spoluprací s Ruskem a získal podporu USA. Nedopadlo to dobře. V září 2022 se prezident Joe Biden setkal s Ramaphosou ve snaze přesvědčit zemi, která je považována za vedoucí africkou neutralitu a odmítá odsoudit Rusko. To nešlo o nic lépe. Jihoafrická republika se odmítla připojit k americkým sankcím proti Rusku a zdržela se hlasování proti Rusku v OSN. 23. ledna přijel ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov do Jižní Afriky na rozhovory zaměřené na posílení jejich vztahů. V únoru Jihoafrická republika, ignorující kritiku Spojených států a EU, uspořádala společné vojenské cvičení s Ruskem a Čínou na svém pobřeží. Ajala říká, že cvičení námořnictva “znepokojuje západní země, zejména Spojené státy”. Jihoafrické národní obranné síly uvedly, že cvičení jsou “prostředkem k posílení již vzkvétajících vztahů mezi Jižní Afrikou, Ruskem a Čínou”.

Spolu s Ruskem, Čínou, Indií a Brazílií je Jihoafrická republika členem BRICS, mezinárodní organizace, jejímž cílem je vyvážit americkou hegemonii a posunout vpřed multipolární svět. Egypt, Nigérie a Senegal byly nedávno přivítány jako hosté na setkání ministrů zahraničí BRICS.



Senegalského prezidenta Mackyho Salla doprovázel 3. června 2022 předseda Komise Africké unie Moussa Faki Mahamat na cestě do Moskvy. Tento vzdor vůči západní izolaci Ruska byl obzvláště znepokojující pro Washington a Západ, protože Macky Sall je nejen prezidentem Senegalu, ale byl v té době předsedou Africké unie. Podle Ajaly si Washington a Západ kladou otázku, zda by Sallův postoj neměl být interpretován jako reprezentující postoj Afriky jako celku.

Existuje mnoho důvodů pro převážně neutrální postoj Afriky a obranu multipolárního světa. **V neposlední řadě je pro Afriku těžké přijmout americké hodnocení Ruska jako historického**

padoucha, který odmítá mezinárodní právo a nerespektuje suverenitu jiných zemí, zatímco Amerika je hrdinou, který je chrání.

V dubnu si jihoafrická ministryně zahraničí Naledi Pandor stěžovala, že “tato představa mezinárodních pravidel je pro některé lidi velmi pohodlná k použití, když se jim to hodí, ale nevěří v mezinárodní pravidla, když jim to nevyhovuje... Pokud skutečně věříte v mezinárodní právo, pak kdykoli je suverenita porušena, musí platit... Používáme rámec mezinárodního práva nerovnoměrně v závislosti na tom, kdo je postižen.”

Afrika si pamatuje kolonialismus a nekolonialismus; Afrika si pamatuje americké převraty, jak právě připomněl zambijský opoziční vůdce Spojeným státům.

Putin připomněl svému publiku na konferenci, že “od hrdinného boje afrického lidu za nezávislost je všeobecně známo, že Sovětský svaz poskytl významnou podporu africkým národům v jejich boji proti kolonialismu, rasismu a apartheidu.” Poté poskytl aktualizaci, že “dnes Ruská federace pokračuje ve své politice poskytování podpory a pomoci kontinentu”.

Jeho vnímavé publikum souhlasilo. Zástupce z Jižní Afriky připomněl, že **“Rusko nemá v Africe žádné koloniální dědictví a žádná africká země nevidí Rusko jako nepřítele.** Naopak, pomohli jste nám v našem osvobození, jste spolehlivým partnerem.” Zástupce Konžské republiky připomněl, že “vztahy mezi Ruskem a Afrikou se staly zvláštními během období boje za nezávislost, kdy byl Sovětský svaz hlavní silou podporující národně osvobozené hnutí. SSSR se tak stal obráncem utlačovaných. Pak to byl SSSR a nyní je to Rusko, které zaujímá zvláštní místo mezi přáteli Konga v těžkých časech.” Zástupce Namibie řekl, že jeho země bude Rusku vždy vděčná a bude si vážit jeho podpory.

Ugandský ministr zahraničí Jeje Odongo měsíc před konferencí poukázal na to, že “byli jsme kolonizováni a odpustili jsme těm, kteří kolonizovali nás. **Nyní nás kolonizátoři žádají, abychom byli nepřáteli Ruska, které nás nikdy nekolonizovalo.** Je to spravedlivé? Ne pro nás. **Jejich nepřátelé jsou jejich nepřátelé. Naši přátelé jsou naši přátelé.**”

Existuje dlouho vzpomínaná historie amerického a evropského kolonialismu. V březnu během společné tiskové konference prezident Demokratické republiky Kongo Felix Tshisekedi považoval za nutné vynadat francouzskému prezidentovi Emmanuelu Macronovi a řekl mu: “To se musí změnit, způsob, jakým s námi Evropa a Francie zacházejí, musíte nás začít respektovat a vidět Afriku jiným způsobem. Musíte se k nám přestat chovat a mluvit s námi paternalistickým tónem. Jako byste už měli naprostou pravdu a my ne.”

V obráceném oficiálním narativu v Africe s její historií kolonialismu není těžké vidět Spojené státy a Evropu jako padoucha a Rusko jako hrdinu.

A jelikož bezostyšný kolonialismus nahradil rafinovaný neokolonialismus, nic se nezměnilo. Neokolonialismus je kolonialismus vnucený bez formální vlády. Je to kolonialismus prováděný nikoli kontrolou území země, ale kontrolou její ekonomiky. **V roce 1965 ghanský prezident Kwame Nkrumah prohlásil, že “neokolonialismus je nejhorší formou imperialismu“.** Vysvětlil, že “zahraniční kapitál se používá spíše k vykořisťování než k rozvoji méně rozvinutých částí světa”. O několik měsíců později byl Nkrumah odstraněn při vojenském převratu podporovaném USA.

Vysoce postavený ekonom Mezinárodního měnového fondu, který navrhl programy strukturálních úprav v Africe, později přiznal, že “vše, co jsme od roku 1983 dělali, bylo založeno na našem novém

smyslu poslání nechat jih 'privatizovat' nebo zemřít; za tímto účelem jsme postupně vytvořili ekonomický blázinec v Latinské Americe a Africe..."

Nkrumahův puč nebyl ničím novým. Afričané si také pamatují převrat v Kongu, při kterém byl zavražděn Patrice Lumumba. Jak kolonialismus ustupoval nekolonialismu, převraty ustupovaly současným převratům. **Podle Nicka Turse se od roku 2008 Američany vycvičení důstojníci pokusili v západní Africe nejméně o devět převratů.**

Existuje řada dalších současných motivací pro africkou neutralitu. Nejdůležitější je podpora multipolárního světa. Ale **mnoho afrických zemí také vidí válku na Ukrajině jako další zástupnou válku studené války mezi NATO a Ruskem, v níž zapletení nepřináší žádný užitek.** Afrika věří, že "i když existují globální důsledky, je to primárně západní problém," řekl Mvemba Dizolele, ředitel afrického programu v Centru pro strategická a mezinárodní studia, pro *Washington Post*. "Afričané jsou zvyklí, že když mají problémy, měli by najít africké řešení svého problému," řekl. "To je součást nastavení mysli: **Proč váš problém musí být problémem celého světa?**"



Alden Young souhlasí. Řekl mi, že africké země se dlouho cítily v americko-afrických vztazích zanedbávány. Řekl, že Afrika cítí, že Spojené státy “se o Afriku starají jen tehdy, když je důležitá pro jiné otázky. Ne Afrika sama o sobě.”

Vysoký představitel Bidenovy administrativy řekl *deníku The Washington Post*, že **“afričtí vůdci dali jasně najevo Bílému domu a vládním úředníkům, že prostě chtějí ukončit válku” a nesouhlasí se Spojenými státy a “jsou proti myšlence potrestat Rusko nebo trvat na tom, že Kyjev musí souhlasit s jakoukoli rezolucí.”**

Navzdory neochotě Washingtonu tlačit nebo schvalovat jednání, v květnu Ramaphosa oznámil, že měl telefonické rozhovory s Putinem a ukrajinským prezidentem Volodymyrem Zelenským, kteří oba souhlasili s odděleným přijetím delegace afrických hlav států, aby diskutovali o možném mírovém plánu na ukončení války. K Jihoafrické republice se v delegaci připojí Senegal, Uganda, Egypt, Konžská republika a Zambie.

Je zde také otázka vojenských vazeb. Několik afrických zemí je ve svých zbraních závislých na Rusku.

Ačkoli mainstreamová média často zdůrazňují vojenskou motivaci, je to jen jedna z mnoha motivací. Kromě multipolarity, kolonialismu a převratů, nepřitažlivosti zapojení do zástupné války a vojenských vazeb existuje řada dalších motivací.

Mnoho afrických zemí se těší rostoucím ekonomickým vztahům s Ruskem. “Co je obzvláště zarážející,” podle Ajala, “je postoj, který Rusko zastává při poskytování podpory africkým zemím, aniž by zasahovalo do místní politiky.” Young také poukazuje na “transakční povahu západní pomoci”. **Ruský přístup je velmi odlišný od politiky Západu, který diktuje ideologické uspořádání nebo ekonomické či politické strukturální úpravy, které “privatizovaly” Jih a “vytvořily ekonomický zmatek” v Africe. Young říká, že “závoj, že Spojené státy to dělají lépe, se zhroutil”.**

Africké země si také stěžují na diskriminaci a zanedbávání ze strany Západu. COVID nepomohl. Zatímco bohaté západní země seděly na svých zásobách vakcín nebo se zbavovaly nevyužitých, prošlých vakcín, opomíjené africké země, které si myslely, že se mohou spolehnout na Západ, se obrátily na Čínu a Rusko. Putin na rusko-africké konferenci připomněl, že “kvůli pandemii koronaviru bylo Rusko mezi prvními zeměmi, které poskytly africkým státům velké objemy vakcín, testovacích sad, osobních ochranných prostředků a dalších zdravotnických a humanitárních nákladů”. Ajala říká, že

“vnímaný nedostatek podpory ze strany Západu během pandemie dále odtlačil africké země od jejich tradičních západních spojenců”. Afričané jsou unavení, řekl mi Young, že Spojené státy chtějí, aby se Afrika postavila za ně, když Africe nepomohou v jiných otázkách.

S nástupem války na Ukrajině byla Africe tato diskriminace opět připomenuta. Kontinent kritizoval diskriminační zacházení s Afričany, pokud jde o evakuaci a bezpečnost. “Afričané, kteří se snažili uprchnout z Ukrajiny, byli rasově diskriminováni,” uvedly Euronews. Afričanům bylo bráněno nastupovat do autobusů a vlaků a byli fyzicky týráni. *Mezinárodní žurnál veřejného zdraví* uvádí, že průměrná doba pro barevné lidi k překročení hranic je delší ve srovnání s Ukrajinci. Jakmile překročí hranice, “je pro ně obtížnější najít dočasné bydlení a pomoc v evropských zemích”. Poukazuje také na to, že **evropské země “bez váhání vítaly bílé ukrajinské uprchlíky”, zatímco “historicky blokovaly vstup barevným uprchlíkům z různých zemí”**.

Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva vzal na vědomí “s vážným znepokojením” zprávy úředníků, kteří brání Afričanům v překročení ukrajinské hranice, odpírají Afričanům vstup do autobusů a vlaků, “dokud nebudou ubytováni všichni bílí migranti a žadatelé o azyl” a odepírají “vstup lidem afrického původu do některých sousedních zemí”. Několik afrických zemí odsoudilo diskriminační zacházení a Africká unie a Komise Africké unie vydaly prohlášení, v němž uvedly, že “jsou obzvláště znepokojeny” diskriminačním zacházením a že “zprávy o tom, že Afričané jsou vybíráni pro nepřijatelné odlišné zacházení, by byly šokujícím způsobem rasistické a v rozporu s mezinárodním právem.”

Válka na Ukrajině donutila africké země stěžovat si nejen na diskriminaci, ale i na zanedbávání. Několik afrických zemí je závislých na Rusku a Ukrajině, pokud jde o pšenici a hnojiva. Válka ohrozila jejich potravinovou bezpečnost. Takže se jim velmi ulevilo díky dohodě podepsané v Istanbulu Ruskem a Ukrajinou, která umožnila bezpečný vývoz obilí z ukrajinských přístavů. **Jak**

však Putin připomněl delegátům moskevské konference, “asi 45 procent celkového objemu obilí vyváženého z Ukrajiny šlo do evropských zemí a jen tři procenta do Afriky... navzdory skutečnosti, že celá tato dohoda byla prezentována pod záminkou zajištění zájmů afrických zemí.”

Podle OSN k dřívějšímu datu červenci 2022 odešlo 36 procent do evropských zemí a 17 procent do Afriky. Rozdíl je sice o něco lepší než Putinovy statistiky, ale je nepravděpodobné, že by na Afričany udělal dojem. V té době se do Afriky dostalo jen velmi malé množství potravin speciálně dodávaných v rámci Světového potravinového programu. Agentura Reuters 20. března oznámila, že **“hlavními destinacemi pro obilí přepravované v rámci dohody byly Čína, Španělsko a Turecko”**.

Putin porovnal zacházení Západu s Afrikou s “téměř 12 miliony tun [obilí] ... poslán z Ruska do Afriky.” V listopadu 2022 Rusko souhlasilo s tím, že pošle obilí do některých afrických zemí zdarma. Ajala říká, že ochota Ruska darovat obilí Africe “může být vnímána jako zdůraznění potřebnosti neutrálního postoje k válce na Ukrajině.” Putin na konferenci slíbil africkým zemím, že pokud nebude dohoda o obilí prodloužena, “Rusko bude připraveno dodat stejné množství, jaké bylo dodáno v rámci dohody, z Ruska africkým zemím ve velké nouzi, a to bez jakýchkoli nákladů”.

Ted Snider je pravidelným sloupkařem o americké zahraniční politice a historii v Antiwar.com a Libertariánském institutu. Je také častým přispěvatelem do Responsible Statecraft a The American Conservative, stejně jako do dalších médií.

Jiří Vyvadil: *Co dodat :pojmy kolonizace neokolonialismus u nás liberální novináři vyplivují se záštím a pohrdáním jako něco vymyšleného a už vůbec odmítají myšlenku , že by Rusko mohlo být tak váženým přítelem. Měli by si uvědomit, že vše, co vnímají a*

reprodukuje ohledně konfliktu na Ukrajině je názorem uznávaným než v relativně malé geopolitické bublině čítající maximálně přes 1 mld. obyvatel. I podle toho ten konflikt také dopadne.

Jiří Vyvadil



